

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDETEAN BISTRITA NASAUD
= SECURITATE =

220
STRICT SECRET
Ex.nr.

Redare din L.română.
Nr.file: 2

Nr. 0091

Kui. Kulan

I N T I L N I R E A

=====

cu informatorul "NIKI".
11.04.1975, orele 11-12, 30
Participat ind.-lo3.
Casa: "MARIA"

I. = Informatorul.
E. = Indicativ lo3.

I. = Fata lui Fuzeși cu încă două fete, cu Cociș și Tini au fost găsite pe la hotelul "Coroana de aur" de către o echipă de reporteri ai ziarului "Ecoul". Aceştia au scris un articol în acest ziar despre ele în cauză că, frecventează localurile și sănt fără ocupație.

E. = Fata lui Fuzeși care e profesoară?

I. = Nu, cea mai mică care a terminat anul trecut liceul, împreună cu fata pantofarului Tini din str. V. Alecsandri. Ele merg destul de des la "Coroana de aur" și stau pînă seara tîrziu.

E. = Cine este Tini și cine este Cociș?

I. = Două foste colege ale lui Fuzeși de clasă, Tini e fata pantofarului amintit, acum pensionar, părintii lui Cociș nu știu cine sănt, stau aici pe Decebal pe colțul, pe strada care merge la Sc. Sanitară, soră cu fosta noastră profesoară de desen, într-o casă mică stau. Si am apărut un articol cu diferite aspecte în care au fost amintite și ele de vreo 3-4 săptămâni.

Familia Fuzeși se pregătește să meargă la Felix la tratament pt. reumatism, însă se pregătește peste cîțiva timp și cu o zi înainte soția mea a fost la Fuzeși și a aflat că a vorbit la telefon cu Corci, fiul lor care a rămas în R.F.G., care a venit în vizită în Ungaria, pentru paști la fratele său din Budapesta, cînd a vorbit cu fratele la telefon lui Fuzeși, atunci s-a putut vorbi foarte bine, iar atunci cînd a vorbit cu Corci s-a auzit foarte greu, a tinut foarte mult ca nu cumva cineva să afle de convorbirea cu băiatul lor, nu știu pentru ce motiv și atuncea au spus că pleacă mai repede, data plecării (așa nu știu de ce). Sîmbătă soția s-a dus la familia Fuzeși cu ziarul, după ce a citit articolul, totuși ei poate nu au citit ziarul, pentru că fata să nu rămînă fără supraveghere și cînd vor veni acasă să se întîmple cu fata lor ceva, care știindu-se fără supraveghere să-și facă de cap. Atunci v-am căutat, întrucît și fiica mea din discuțiile avute cu familia Fuzeși, nu au exclus posibilitatea ca ei de la Oradea să plece în R.P.Ungară pentru a se întîlni cu Corci, fiul lor, într-o excursie de o zi, cum se face de pe litoral în Bulgaria. Ulterior am auzit că totuși din cauza

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

- 2 -

fetei au renunțat și nu s-au dus la tratament și nu au plecat din Bistrița, după cum spun ei.

E. = Cele trei fete v-au fost eleve?

I. = Da, și din grupa aceasta a lor de prietene mai face parte și BOCSAI, fiata tîmplarului de pe Titulescu, tot pensionar, însă ea parcă s-a încadrat în producție și dintre ele ea se pare că este mai serioasă decât celelalte.

E. = Familia lui Tini o cunoașteți?

I. = Da, ca părinti.

E. = Ați avea un motiv să-i faceți o vizită acasă?

I. = Poate că am fost la ei cît mi-au fost copii elevi.

E. = Dar acum puteti?

I. = Nu, mai ales că acumă a apărut acest material în ziar și ar da de bănuitor să nu creadă că urmăresc ceva în legătură cu fata lui.

E. = Dacă ati merge cu ceva pantofi la reparat?

I. = Nu merge, pentru că am mai avut probleme cu ei, sora lui Tini, mai mică, MARIA, anul trecut a terminat cl.a VIII-a, dar a rămas repetentă din cauza matematicii, și eu am fost autorul și vinovatul și că numai eu sănătatea sănătatea și ce am eu ,ș.a.m.d.

E. = Pe cealaltă cum o cheamă?

I. = COCIS GHIZELA...

E. = Ați fost la serbarea aceea pe care a dat-o Horvath cu trupa lui?

I. = Nu, pentru că am fost bolnav. Am sondat terenul, soția lui a fost multumită de reușita spectacolului, de prezența spectatorilor. Discutînd cu prietenă lor, doamna Ilies, a spus că a fost un spectacol frumos, public numeros, un program variat, în care fiecare a putut să-și găsească elogii. Szilagy a fost de părere că de fapt a fost o poveste, un program bazat și montat pe un text în care familia Horvath a umblat prin lume. Părerea lui Kovaci Tibi că nu s-a dus și îi pare bine că nu s-a dus, pentru că nu-l interesează familia Horvath.

E. = Deci acesta consideră activitatea spectacolului ca un atribut a familiei Horvath.

I. = Ca un privilegiu, după optica lui Kovaci, tot spectacolul a fost organizat ca soții Horvath să iasă în evidență.

E. = Kovaci, profesorul de germană?

I. = Da.

E. = Cu Szilagy nu v-ați întîlnit în timpul acesta pentru a-i face o vizită?

I. = Nu.

E. = Atunci rămîn în vigoare problemele ce le-am discutat anterior și de ai face o vizită.

I. = L-am sunat la telefon dar nu a răspuns. Benku mi-a spus că l-a văzut pe acasă cu copilul. Horvath toată săptămîna a fost plecat, s-a întors ieri după masă, a fost cu elevii la concursul de maghiară la Sf. Gheorghe și de luni pleacă cu elevii în excursie prin țară. (Sibiu, Harghita, Reșița, Cluj, Bistrița).

E. = Numai cu elevii de la secția maghiară?

I. = Nu stiu precis, nu stiu cine participă, eu am auzit de acțiune numai în ultima zi. Prof. Bihari face o excursie cu elevii în Ungaria, dar un lucru interesant, cu toate că s-a anunțat în toată școala nici un elev de la secția maghiară nu s-a înscris pentru această excursie.

22

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

- 3 -

E. = Interesant, excursie în Ungaria fără elevi de la maghiari, e ceva chiar interesant. Cu Benku, care este comportarea, atitudinea, tot aşa stingher?

I. = Nu stingher, ci retras.

E. = De ce, pantru că aşa este tipul omului sau pentru altceva?

I. = Tipul omului nu este, el într-o societate unde-i place se simte destul de bine, se comportă degajat, aceasta poate ascunde două aspecte, sau se ține superior față de colegi și discuțiile care se poartă în sala profesională nu posedă interes pentru el sau nu vrea să aibă prilej pt. a fi antrenat în discuții pt. a face diferite afirmații, în orice caz el are idei bine definite, bine conturate, cind ajunge să le exteriorizeze atunci ce face cu toată hotărîrea, dind impresia unui om care a studiat orice problemă foarte mult și nu că ar spune axioane, dar ceea ce spune este aşa. Dintre colegi se află mult împreună cu Toma, Borodi, Moldovan și Scurtu în sala profesională.

E. = Scurtu ce predă?

I. = Matematica, Moldovan tot matematica, Borodi fizica și Toma tot fizica. Cu Toma mai e și asta că au construit o cabană la Fântânele, sunt în relații bune, nu au mașină, pleacă împreună în aceeași direcție și cu Horvath se împacă bine.

E. = Spuneti de ideile lui, la ce se referă acumă?

I. = Carcă s-ar crede superior colegilor, nu spune explicit, dar de ex, cu Briceg el nu vorbește pentru că este un bătrân ramolit.

E. = Despre ideile lui ce ne puteti spune, deoarece aceasta interesează mai mult, ce fel de idei să spuneti că le are bine conturate și definite și s-ar baza pe realitate.

I. = Dă această impresie. De ex. sistemul învățămîntului nostru nu este bun. Citează dacă este nevoie, aşa fără să gîndească 3-4 lucruri din domeniul învățămîntului, informației sau psihologiei, care nu scriu despre învățămîntul nostru ( ), dar din care deduce el că învățămîntul nostru e rău conceput și dinainte sortit eșecului. El de la bun început pornește de la ideia că încercările noastre sunt sortite eșecului pentru că sistemul nostru de sus nu este conceput cum trebuie.

E. = Deci nu se referă la stat, la politică, practic lui nu-i place forma de învățămînt.

I. = Nu forma, ci conceptia lui "nu toți prostii de la noi sunt capabili să facă ceea ce gîndește conducerea de partid să scoată din ei". Aceasta e ideia de a face o selecție, cei care au cap să se facă savanți, cei care sunt prosti să meargă la săpă.

E. = Deci la asta se referă ideile lui.

I. = Da, dar că cel care, în momentul de față arată mai puțin, fiindcă acest lucru e foarte relativ, cu aceia mici nu e de încurcat să lucrezi numai cu cei care sunt deja buni, deci nici nu încerca să scoți. ceva de la ei, să-i ajuti, să nici nu încerci să îndeplinești programele fiindcă nu se poate face. El lucrează întradevar foarte mult cu elevii, ține consultații multe, dar cu cățiva elevi buni. Este bine pregătit. De ce nu vine în sala profesională trebuie că se ține superior de mine, de oricine, de învățătoare sau fiind cu ideile formate evită situația de a se angrena în discuții și de altă natură decât profesionale.

E. = Sau el practic de ordin politic nu are.

I. = Nu.

E. = Sau anumite conceptii sau manifestări de ordine nationalist cum s-au văzut la unii.

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

- 4 -

I. = Nu, asta hotărît nu.

E. = Relațiile lui apropiate, vizite de familie,

atât din școală cît și din afară.

I. = Mai mult din afară, familia POTONKIUS, chimist

la I.C.H.V., soția prof. de chimie la Liceul nr.1 și cu cîțiva medici,

pe care nu-i cunosc, doar că se duce la tenis de cîmp cu aceștia.

Nu știu cu fam. Horvath dacă se vizitează, da îi văd mergînd împreună.

Se pare cu familia Dr. Ilies pentru că i-am văzut auzit vorbind

despre o vizită în familia lor. Se ocupa mult de familie, cîteodată

critică aprovizionarea populației pentru că trebuie să stea la rînd

la ulei, butelie s.a.m.d și cîteodată se scuze la școală pe aceste

considerente.

E. = Soția unde lucrează?

I. La Spitalul de asistență.

E. = De la Scoala sportivă pe cine cunoaștești?

I. = Aproape pe toți, pe directorul Gubă, pe prof.

Nagy Iosif, pe prof. Biro Ludovic, pe contabilul Lukacs Stefan.

E. = Despre Biro Ludovic ce ne puteti spune?

I. = Este un tip care permanent caută să te contra-

zică în discuțiile care le portă cu el. Îl cunosc de cînd mi-a fost elev, cînd l-am văzut profesor nu numai eu ci și alții sau învățători pentru că era cam slabut la învățătură. Nu-i cunosc familia, dar știu că este un maghiar mai infocat, are anumite păreri și idei mai pronunțate spre naționalism. Pentru el tot ce este maghiar este bun, discutînd o dată despre un spectacol de teatru ce urmează să se joace la noi de către Teatrul de stat maghiar din Cluj, mi-a spus că nu-i bun de nimic deoarece nu face parte din literatura maghiară, acelea sunt adevărate spectacole care sunt prezentate de cei din Tg. Mureș din repertoriul literaturii și folclorului maghiar. Nu cunosc la aceste idei să le exteriorizeze față de cineva pentru că nu m-a interesat acest lucru, dar pot afla deoarece avem pe linie profesională activități comune.

E. = Pe viitor încercați să stabiliți care sunt preoccupările și concepțiile lui politice de natură naționalistă și față de cine le exteriorizează.

I. = Da, am înțeles.

E.

copiat după redare.

Bac. B.V./5 ex.

RD/191/121/28.04.1975

1 ex. la dos "H"

1 ex. la dos. "H-33"

1 ex. la dos. "Aladar"

1 ex. la dos. "Popescu"

1 ex. la dos. "Pescaru Dan".